Wybrane zagadnienia profilaktyki niedostosowania społecznego młodzieży - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia profilaktyki niedostosowania społecznego młodzieży
Kod przedmiotu	05.7-WP-PPOW-PNSM
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie

Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ • dr Lidia Wawryk

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Cel główny: Słuchacz zdobędzie wiedzę na temat niedostosowania społecznego oraz założeń i sposobów przeciwdziałania zjawisku.

Cele szczegółowe: słuchacz: 1) posiada wiedzę na temat zjawiska niedostosowania społecznego i jego interpretacji naukowej w różnorodnych koncepcjach teoretycznych. 2) zna przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży (ze szczególnym uwzględnieniem agresji), sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym. 3) potrafi wyjaśnić pojęcie profilaktyki społecznej i szkolnej, zna poziomy i strategie profilaktyczne, 4) potrafi uzasadnić ideę i zasady wprowadzenia programów profilaktycznych do szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych, 5) zna sposoby diagnozowania uczniów w zakresie niedostosowania, 6) zna sposoby strategie budowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym.

Wymagania wstępne

Ogólna orientacja w problemach patologii społecznych, podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwojowej i zaburzeń w zachowaniu dzieci.

Zakres tematyczny

Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży - wyjaśnienia terminologiczne. Rodzaje niedostosowania i jego objawy Charakterystyka jednostki niedostosowanej. Etapy i stadia niedostosowania.

Przyczyny niedostosowania społecznego nastolatków - wpływ czynników biopsychicznych, przyczyny tkwiące w środowisku rodzinnym, rówieśniczym, szkolnym. Społeczne uwarunkowania niedostosowania (m.in. bezrobocie, bezdomność, ruchliwość społeczna rodziny, sieroctwo społeczne)

Agresja jako podstawowy przejaw niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży – definicje, rodzaje agresji. Rodzinne, szkolne i środowiskowe uwarunkowania agresji. Środki masowego przekazu a agresja. Stan badań nad zachowaniami agresywnymi dzieci i młodzieży. Uzależnienie od alkoholu – działania profilaktyczne w szkole. Współuzależnienie – problemy emocjonalne rodziny z problemem alkoholowym. Wskazówki do pracy z rodziną (z dziećmi) objętą współuzależnieniem. Uzależnienie od narkotyków – działania profilaktyczne. Profilaktyka subkultur.

Profilaktyka społeczna - definicje, koncepcje, kierunki i zadania profilaktyki społecznej. Profilaktyka a wychowanie. Poziomy profilaktyki (charakterystyka), modele, strategie profilaktyczne.

Czynniki ryzyka (podział na grupy wg. J. Szymańskiej) i czynniki chroniące.

System opieki i profilaktyki nad dzieckiem niedostosowanym społecznie.

Profilaktyka szkolna - podstawy prawne tworzenia szkolnych programów profilaktyki

Zasady i etapy konstruowania szkolnych programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych. Podstawowe składniki programów profilaktycznych (pojęcie i rodzaje umiejętności życiowych) jako wyznaczniki skuteczności oddziaływań profilaktycznych. Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań

profilaktycznych.

Programy wczesnej interwencji. Podstawowe składniki programów profilaktyki i wczesnej interwencji.

Działania nauczycieli-wychowawców w zapobieganiu niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży (przykłady praktycznego działania)

Budowanie środowiskowego programu profilaktycznego

Metody kształcenia

Wykład problemowy, wykład dyskusyjny

Ćwiczenia – dyskusja, pokaz, metody problemowe

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma uporządkowaną wiedzę na temat rodzajów i przejawów niedostosowania społecznego u dzieci, jego biologicznych, psychologicznych i pedagogicznych podstaw.	• K_W03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o profilaktyce społecznej i jej rodzajach, strategiach i sposobach realizacji w środowisku szkolnym i lokalnym	• K_W10	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych - potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań dzieci w najbliższym środowisku i znaleźć związek między ich zachowaniem a wpływami środowisk wychowawczych	• K_U01	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin do diagnozy zachowań dzieci i młodzieży oraz budowania programów naprawczych (profilaktycznych)	• K_U02	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • wykonanie samodzielnej pracy polegającej na diagnozie i analizie określonego przypadku.	• Ćwiczenia
potrafi pracować w zespole; umie przyjmować i wyznaczać zadania; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne; jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	• K_K07	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Egzamin po zakończeniu zajęć. Wykonanie samodzielnej pracy polegającej na diagnozie i analizie określonego przypadku

Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w projektowaniu pracy profilaktycznej – indywidualnej i grupowej.

Literatura podstawowa

Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP

Kuberska-Gaca K., Gaca A. Profilaktyka niedostosowania społecznego w szkole. Warszawa 1986

Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna. Warszawa 2000.

Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002

Każdorazowo aktualizowana przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca

Gaś Z. Szkolny program profilaktyki. Istota, konstruowanie, ewaluacja. Warszawa 2003, MENiS

Kamińska-Buśko B., Szymańska J. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2005, CMPPP

Kostynowicz J. Problemy profilaktyki w reformie oświaty; „Problemy Opiekuńczo - Wychowawcze” styczeń 1999

Konopnicki J., Niedostosowanie społeczne. Warszawa 1972

Kosińska E., Mądrze i skutecznie. Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki. Kraków 2002

Kuberska-Gaca K., Gaca A.,. Profilaktyka niedostosowania społecznego w szkole. Warszawa 1986

Paziowie B., G., Szkoła, która ochrania. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002

Porzak R. Interwencja profilaktyczna. „Remedium” 2004 nr 11

Simm M., Węgrzyn-Jonek E., Budowanie szkolnego programu profilaktyki. Kraków 2002

Sowa J., Piotrowski E., Rejman J. (red.), Wychowanie, profilaktyka, resocjalizacja, Rzeszów 2003

Wojcieszek K. Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002, Rubikon

Wroczyński R., Pedagogika społeczna. Warszawa 1976

Zajączkowski K., Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998.

Ziemska M., Funkcjonowanie rodziny a problemy profilaktyki społecznej i resocjalizacji. Warszawa 1982.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-12-2016 13:47)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ